

SKOP) osuus kassavarantotalletuksista kasvoi 42 prosentista 43 prosenttiin, osuuspankkien (ml. OKO) osuus pysyi 21 prosenttina ja säästöpankkien (ml. SKOP) osuus 25 prosenttina. Vuoden lopussa kassavarantotalletuksia oli Suomen Pankissa kaikkiaan 10 222 milj. markkaa. Näistä oli liikepankkien (pl. OKO ja SKOP) talletuksia 4 359 milj. markkaa, osuuspankkien (ml. OKO) talletuksia 2 193 milj. markkaa, säästöpankkien (ml. SKOP) talletuksia 2 507 milj. markkaa sekä Postipankin talletuksia 1 164 milj. markkaa. Muista eristä rahoituslaitosten tekemät pääomantuontitalletukset supistuivat 106 milj. markkaa 639 milj. markkaan.

Käteisvaraluottoja, joilla rahoitetaan rahalaitosten hallussaan pitämät seteli- ja metallirahakassat, oli vuoden päättyessä 1 925 milj. markkaa. Tämä oli 362 milj. markkaa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Käteisvaraluottoista oli liikepankkien (pl. OKO ja SKOP) käteisvaraluottoja 583 milj. markkaa, osuuspankkien (ml. OKO) 403 milj. markkaa, säästöpankkien (ml. SKOP) 602 milj. markkaa ja Postipankin (ml. postitoimipaikat) 337 milj. markkaa. Suomen Pankin omistamat rahoituslaitosten joukkovelkakirjat lisääntyivät 66 milj. markkaa 2 065 milj. markkaan.

Saamisten ja velkojen lisäksi rahoituslaitoksilla oli Suomen Pankille vastuuta, jotka ovat syntyneet eri rahoitusjärjestelyjen yhteydessä. Suomen Pankin omistamia vekseleitä, joiden maksamisesta pankit ovat vastuussa, ovat vienti- ja uusvientivekselit. Suomen Pankin taseessa nämä sisältyvät saamisiin yrityksiltä eränä "Viennin rahoitus" ja niiden määrä oli vuoden lopussa 1 601 milj. markkaa. Vastuisiin kuuluvat myös pankkien antamat takaukset kotimaisten toimitusten rahoitusluottojen maksamisesta; niitä oli vuoden lopussa 2 924 milj. markkaa.

Julkisen sektori

Saamiset julkiselta sektorilta vähenivät 928 milj. markkaa 1 023 milj. markkaan. Valtio kuoletti vuoden aikana kokonaan 1 000 milj. markan velkakirjalainansa, jonka Suomen Pankki oli myöntänyt vuoden 1982 lopulla. Suomen Pankin omistamat valtion joukkovelkakirjat supistuivat 6 milj. markkaa ja valtion metallirahavastuu, joka taseessa on liikkeessä olevan metallirahamäärän vastaerä, kasvoi 85 milj. markkaa. Velat julkiselle sektorille kasvoivat 23 milj. markkaa 4 300 milj. markkaan. Valtion talletustilillä olevat varat lisääntyivät 100 milj. markkaa. Val-

tion yrityksiltä keräämät vientitalletukset, joita oli Suomen Pankissa vuoden alussa kaikkiaan 76 milj. markkaa, palautettiin yrityksille valtioneuvoston päätöksen perusteella sahatavaraviennin osalta kesäkuussa ja selluloosanviennin osalta marraskuussa.

Yritykset

Suomen Pankin saamiset yrityksiltä supistuivat 167 milj. markkaa 4 679 milj. markkaan. Viennin rahoitus, joka käsittää lyhytaikaiset vientiluotot ja uusvientiluotot, väheni 185 milj. markkaa. Lyhytaikaiset vientiluotot supistuivat 252 milj. markkaa ja uusvientiluotot lisääntyivät 68 milj. markkaa. Kotimaisten toimitusten rahoitus kasvoi 64 milj. markkaa. Näiden kolmen erityisrahoitusjärjestelyn luottokanta oli vuoden lopussa yhteensä 4 525 milj. markkaa. Lisäksi Suomen Pankilla oli 42 milj. markkaa vientifactoringrahoitukseen liittyviä vekseleitä, jotka taseessa sisältyvät muihin saamisiin rahoituslaitoksilta. Suomen Pankin omistamien, yritysten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen määrä aleni 33 milj. markkaa 81 milj. markkaan. Muut saamiset yrityksiltä supistuivat 13 milj. markkaa.

Suomen Pankin veloista yrityksille investointi- ja alushankintatalletukset lisääntyivät 1 714 milj. markkaa eli 81 % ja vuoden lopussa niitä oli kaikkiaan 3 841 milj. markkaa. Näistä oli investointitalletuksia 3 818 milj. markkaa ja alushankintatalletuksia 23 milj. markkaa. Investointitalletusten 1 713 milj. markan kasvuun vaikuttivat talletusehtoihin edellisenä vuonna tehdyt muutokset, lähinnä koron korotus ja varauksen enimmäismäärän nosto, sekä yritysten keskimäärin verraten hyvä tulokehitys. Yritysten pääomantuontitalletukset supistuivat 244 milj. markkaa 424 milj. markkaan. Vuoden alusta niihin ovat sisältyneet myös kassavarantotalletukset, joita yritykset ovat tehneet ulkomaisilta pankeilta ottamistaan lyhytaikaisista luotoista. Vuoden päättyessä kyseisiä talletuksia oli 253 milj. markkaa. Suomen Pankin nettoluotonanto yrityksille supistui vuoden aikana 1 620 milj. markkaa eli 80 % ja oli vuoden lopussa 412 milj. markkaa.

Liikkeessä oleva raha

Liikkeessä olevan rahan määrä lisääntyi 630 milj. markkaa eli 8.5 % ja oli vuoden lopussa 8 072 milj. markkaa. Tästä oli setelistöä 7 304 milj.

markkaa ja metallirahaa 768 milj. markkaa. Lisäksi tase-erään 'muut velat' sisältyi liikkeessä olevia vanhan rahayksikön määräisiä seteleitä 9 milj. markkaa.

Suomen Pankin nettotase

Taseen kehityksestä esitetään seuraavassa tiivistelmänä Suomen Pankin nettotase pääsektoreittain.

	Nettotaseen erät		
	milj. mk		
	31.12.1984	31.12.1985	Muutos
+ Nettosaamiset ulkomailta	17 576	21 225	+ 3 649
+ Nettosaamiset yrityksiltä	2 032	412	—1 620
= Nettosaamiset yhteensä	19 608	21 637	+ 2 029
+ Nettovelka rahoituslaitoksille	2 713	2 897	+ 184
+ Nettovelka julkiselle sektorille	2 326	3 277	+ 951
+ Liikkeessä oleva raha	7 442	8 072	+ 630
+ Oma pääoma, arvonjärjestelytili ja muut tase-erät, netto	7 127	7 391	+ 264
= Nettovelat ja oma pääoma yhteensä	19 608	21 637	+ 2 029

Vuoden 1985 aikana nettotase-erien kasvu jäi melko vähäiseksi, mikä heijastaa vakaata taloudellista kehitystä. Yhteensä rahoituslaitosten nettosaaminen Suomen Pankilta kasvoi 184 milj. markkaa 2 897 milj. markkaan.

Tilinpäätöstase

Seuraavassa esitetään erittely Suomen Pankin omistamista osakkeista sekä Suomen Pankin tilinpäätöstase vuosien 1984 ja 1985 lopussa. Pankin taseeseen ei ohjesäännön mukaan ole aktivoitu pankin omistamien kiinteistöjen, kalustojen eikä osakkeiden ja osuuksien arvoa, vaan ne poiste-

taan tuloslaskelmassa kokonaan, sitä mukaa kuin niistä kertyy pankille kuluja. Suomen Pankki omistaa pankkikiinteistöt Helsingissä ja niissä kaupungeissa, joissa pankin haarakonttorit toimivat. Pankilla on Vantaan kaupungissa teollisuuskiinteistö, jossa toimii Suomen Pankin setelipaino. Suomen Pankki omistaa myös Mortgage Bank of Finland Ltd:n ja Tervakoski Oy:n osakeenemmistön. Näiden sekä setelipainon toiminnasta julkaistaan erilliset toimintakertomukset. Lisäksi pankki on osakkaana mm. Teollistamisrahoitus Oy:ssä sekä eräissä teollisuusyrityksissä. Suomen Pankin omistuksessa on myös Suomen itsenäisyyden juhluvuoden 1967 rahasto SITRA.

Osakkeet ja osuudet nimellisarvo, mk

	31.12.1984	31.12.1985
Teollisuusosakkeet	108 355 170,—	147 814 380,—
Erityisluottolaitosten osakkeet	54 467 500,—	54 002 000,—
Asunto-osakkeet	1 200 705,24	1 189 455,24
Kiinteistöosakkeet	2 349 760,—	2 349 760,—
Muut osakkeet ja osuudet	13 729 587,—	12 906 651,—
Yhteensä	180 102 722,24	218 262 246,24

Pankin oma pääoma ilman tilivuoden tuloksen vaikutusta oli tilinpäätöksen mukaan 5 764 milj. markkaa eli 126 milj. markkaa suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Taseen loppusummasta oman pääoman osuus oli 14.3 %.

Pankin myöntämien takausten kokonaismäärä oli vuoden päättyessä 329 milj. markkaa eli 138

milj. markkaa pienempi kuin vuoden 1984 lopussa. Termiiniostosopimuksia, jotka kaikki olivat vaihdettavan valuutan määräisiä, oli vuoden lopussa 9 097 milj. markkaa eli 11 005 milj. markkaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa.

Vastaavaa	Tase		mk	
	31.12.1984	31.12.1985	31.12.1984	31.12.1985
<i>Kulta ja valuuttasaamiset</i>				
Kulta	1 732 450 215,16		2 081 473 367,59	
Erityiset nosto-oikeudet	936 291 154,35		930 718 648,41	
Varanto-osuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa ...	859 160 888,69		774 979 217,59	
Vaihdeettavat valuutat	15 387 258 835,37		18 607 612 626,92	
Sidotut valuutat	387 365 732,39	19 302 526 825,96	255 590 259,39	22 650 374 119,90
<i>Muut ulkomaiset saamiset</i>				
Markkaosuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa ...	2 835 209 750,30	2 835 209 750,30	2 645 250 356,40	2 645 250 356,40
<i>Saamiset rahoituslaitoksilta</i>				
Pankkien shekkitilit ..	530 154 296,21		—	
Päiväluotot	5 017 630 093,37		5 218 487 781,07	
Käteisvaraluotot	1 562 859 000,—		1 925 099 000,—	
Joukkovelkakirjat	1 998 465 001,20		2 065 466 655,90	
Muut	56 312 471,48	9 165 420 862,26	46 960 952,17	9 256 014 389,14
<i>Saamiset julkiselta sektorilta</i>				
Valtion velkakirjat ...	1 000 000 000,—		—	
Joukkovelkakirjat	123 711 258,60		118 271 158,20	
Valtion metallirahavastuu	806 083 817,50		890 363 082,50	
Muut	21 430 579,95	1 951 225 656,05	14 272 062,88	1 022 906 303,58
<i>Saamiset yrityksiltä</i>				
Viennin rahoitus	1 786 124 696,49		1 601 267 819,72	
Kotimaisten toimistusten rahoitus	2 859 726 439,43		2 923 610 156,67	
Joukkovelkakirjat	114 492 999,06		80 834 081,85	
Muut	85 657 056,48	4 846 001 191,46	73 342 548,66	4 679 054 606,90
<i>Muut varat</i>		141 755 661,43		145 789 189,14
Yhteensä	38 242 139 947,46		40 399 388 965,06	

Vastattavaa	31.12.1984		31.12.1985	
	31.12.1984	31.12.1985	31.12.1984	31.12.1985
<i>Valuuttavelat</i>				
Vaihdeettavat valuutat	84 625 700,48		35 580 755,14	
Sidotut valuutat	724 719 266,45	809 344 966,93	540 182 349,73	575 763 104,87
<i>Muut ulkomaiset velat</i>				
Kansainvälisen valuuttarahaston markkatilit	2 835 316 854,27		2 645 338 209,12	
Osoitetut erityiset nosto-oikeudet	916 941 635,90	3 752 258 490,17	848 899 909,40	3 494 238 118,52
<i>Liikkeessä oleva raha</i>				
Setelit	6 744 246 289,—		7 303 733 658,—	
Metalliraha	697 714 314,78	7 441 960 603,78	767 807 115,93	8 071 540 773,93
<i>Velat rahoituslaitoksille</i>				
Pankkien shekkitilit ..	146 619 006,49		55 851,34	
Päivätalletukset	2 216 371 727,28		1 204 627 078,60	
Kassavarantotalletukset	8 696 484 811,65		10 222 236 587,72	
Pääomantuontitalletukset	744 534 210,—		639 260 170,—	
Muut	75 321 645,23	11 879 331 400,65	86 939 097,95	12 153 118 785,61
<i>Velat julkiselle sektorille</i>				
Shekkitilit	832 158,01		371 047,09	
Valtion talletustili ...	4 200 000 000,—		4 300 000 000,—	
Vientitalletukset	75 791 226,—		—	
Pääomantuontitalletukset	—		—	
Muut	249 811,47	4 276 873 195,48	260 763,04	4 300 631 810,13
<i>Velat yrityksille</i>				
Investointi- ja alushankintatalletukset	2 126 454 941,47		3 840 890 639,12	
Pääomantuontitalletukset	668 058 178,76		423 943 037,97	
Muut	19 048 094,54	2 813 561 214,77	2 127 020,99	4 266 960 698,08
<i>Muut velat</i>		15 631 977,71		13 910 168,96
<i>Arvonjärjestelytili ja varaukset</i>		963 048 199,94		1 638 698 268,31
<i>SITRAn pääoma</i>		400 000 000,—		400 000 000,—
<i>Oma pääoma</i>				
Kantarahasto	5 000 000 000,—		5 000 000 000,—	
Vararahasto	638 104 181,08		764 117 039,56	
Käyttämättömät voitot	—		—	
Tilivuoden voitto/tappio	252 025 716,95	5 890 129 898,03	—279 589 802,91	5 484 527 236,65
Yhteensä	38 242 139 947,46		40 399 388 965,06	

Setelinantotase

Ensisijainen setelinkate, johon luetaan kultavaranto ja pankin riidattomat ulkomaiset saamiset, kasvoi vuoden 1985 aikana 3 145 milj. markkaa 23 056 milj. markkaan. Toissijainen setelinkate, joka käsittää katekelpoiset vekselit, pysyi ennallaan ylärajallaan ja oli 1 500 milj. markkaa.

Täten koko setelinanto-oikeus nousi 3 145 milj. markkaa 24 556 milj. markkaan. Kun setelinanto-oikeuden käyttö, johon luetaan liikkeessä olevat setelit, vaadittaessa maksettavat sitoumukset sekä shekkiluotoista nostamatta oleva määrä, kasvoi yhteensä 172 milj. markkaa, lisääntyi setelinantovara 2 973 milj. markkaa ja oli vuoden lopussa 16 573 milj. markkaa.

Setelinantotase
milj. mk

	31.12.1984	31.12.1985	Muutos
<i>Setelinanto-oikeus</i>			
Ensisijainen kate	19 911	23 056	+ 3 145
Toissijainen kate	1 500	1 500	—
Yhteensä	21 411	24 556	+ 3 145
<i>Setelinanto-oikeuden käyttö</i>			
Liikkeessä olevat setelit	6 744	7 304	+ 560
Vaadittaessa maksettavat sitoumukset	1 067	679	— 388
Shekkiluotoista nostamatta	0	—	0
Yhteensä	7 811	7 983	+ 172
<i>Setelinantovara</i>	13 600	16 573	+ 2 973

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman mukaan pankin korkotuotot lisääntyivät 508 milj. markkaa ja olivat yhteensä 2 973 milj. markkaa. Korot kotimaisista saamisista kasvoivat 199 milj. markkaa. Pääasiassa valuuttavarannon kasvun takia korot ulkomaisista saamisista lisääntyivät 309 milj. markkaa. Korkotuotot ja -kulut sisältävät päiväluottojen ja -talletusten korot bruttomääräisinä. Koti- ja ulkomaisten saamisten korot sisältävät myös koti- ja ulkomaisten joukkovelkakirjojen korot.

Suomen Pankin korkokulut lisääntyivät 985 milj. markkaa 2 611 milj. markkaan. Kotimaisien velkojen korot kasvoivat 1 068 milj. markkaa. Tämä johtui verraten korkeasta päiväkorosta sekä kassavaranto- ja päivätalletusten ynnä valuuttojen termiiniostopimusten huomattavasta määrästä. Kassavarantotalletuksille maksettiin korkoja 842 milj. markkaa ja päivätalletuksille 610 milj. markkaa. Korot ja varausprovisiot ulkomaisista veloista supistuivat 83 milj. markkaa, ja niitä maksettiin enää vain vajaa 1 milj. markkaa.

Korkotuottojen ja -kulujen erotus eli korkoka-

te supistui 477 milj. markkaa ja oli 362 milj. markkaa.

Muut tuotot supistuivat 232 milj. markkaa 108 milj. markkaan. Muut kulut kasvoivat 423 milj. markkaa 750 milj. markkaan. Kasvu aiheutui lähinnä kurssieroista, joista kirjattiin kuluja nettomääräisesti 461 milj. markkaa; edellisenä vuonna niistä oli kirjattu tuottoja 266 milj. markkaa. Kurssieroihin sisältyvät valuuttavaihtotuotot ja valuuttakurssien aiheuttamat saamisten ja velkojen arvomuutokset. Kurssieroista aiheutuneiden kulujen lisäys johtui valuuttavarannon ja valuuttojen termiiniostopimusten huomattavasta yhteismäärästä sekä dollarin kurssin tuntuvasta laskusta. Palkat ja sosiaalikulut lisääntyivät 13 milj. markkaa, setelien valmistuskulut supistuivat 8 milj. markkaa ja erittelemättömät kulut kasvoivat 7 milj. markkaa. Poistoja tehtiin 70 milj. markkaa ja ne supistuivat 50 milj. markkaa edellisvuotisista. Varausten määrää ei tilinpäätöksessä muutettu.

Pankin tappio tilivuodelta oli 279 589 802,91 markkaa ja se katetaan ohjesäännön mukaan vararahastosta vuoden 1986 avaustaseessa.

Suomen Pankin tuloslaskelma vuosilta 1984 ja 1985 on seuraava:

Tuloslaskelma
mk

	1.1.—31.12.1984	1.1.—31.12.1985
<i>Korkotuotot</i>		
Korot kotimaisista saamisista	1 271 810 797,90	1 470 627 514,54
Korot ulkomaisista saamisista	1 192 886 820,18 + 2 464 697 618,08	1 502 281 032,66 + 2 972 908 547,2
<i>Korkokulut</i>		
Korot kotimaisista veloista	1 542 372 150,84	2 610 117 169,—
Korot ja varausprovisiot ulkomaisista veloista	83 432 770,66 — 1 625 804 921,50	529 417,67 — 2 610 646 586,6
<i>Korkokate</i>	+ 838 892 696,58	+ 362 261 960,5
<i>Muut tuotot</i>		
Provisiot	1 100 739,07	2 161 710,87
Kurssierot	266 196 710,89	—
Muut tuotot	73 244 824,63 + 340 542 274,59	105 678 422,05 + 107 840 132,9
<i>Muut kulut</i>		
Palkat	88 455 434,96	97 516 419,29
Sosiaalikulut	36 493 484,37	39 437 739,46
Setelien valmistus	41 738 721,84	33 597 037,01
Poistot	119 611 513,64	69 618 975,13
Kurssierot	—	461 340 541,69
Muut kulut	41 110 099,41 — 327 409 254,22	48 181 183,78 — 749 691 896,3
<i>Varausten lisäys</i>	— 600 000 000,—	—
<i>Tilivuoden voitto(+)/tappio(—)</i>	+ 252 025 716,95	— 279 589 802,9

Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita

Tilintarkastus

Vuoden 1984 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, agrologi Håkan Malm, yhteiskuntatieteiden maisteri Peter Muurman, taloudenhoitaja Matti Vesterinen, kaupunkitarkastaja Kalevi Mattila ja diplomi-insinööri Pentti Mäki-Hakola, toimittivat 11.—15. maaliskuuta 1985 pankin vuoden 1984 tilien tarkastuksen. Tilintarkastajien lausunnon mukaisesti pankkivaltuusmiehet myönsivät johtokunnalle vastuuvapauden pankin hallinnosta vuodelta 1984.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus

Pankkivaltuusmiehet ovat kertomusvuoden aikana toimittaneet johtosääntönsä määräämän pankin lainausliikkeen ja muiden sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen seuraavina aikoina: tammikuun 8., maaliskuun 19., toukokuun 21., elokuun 29., lokakuun 22. ja joulukuun 13. päivänä.

Inventoinnit ja haarakonttorien tarkastukset

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassojen ja kassaholvien sekä laina- ja vakuusasiakirjojen ynnä panttien ja talletusten inventoinnit, joissa ei havaittu aiheita muistutuksiin.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että konttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmesti vuodessa.

Kaikissa haarakonttoreissa on toimitettu pankin johtosäännön 2 §:ssä säädetty tarkastus.

Längmanin rahastot

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet Längmanin rahastojen tilit vuodelta 1984 ja lähettäneet jäljennökset tileistä eduskunnan pankkivaliokunnalle.

Marraskuun 19. päivänä pitämässään kokouksessa pankkivaltuusmiehet hyväksyivät eduskunnan maaliskuun 19. päivänä 1954 vahvistamien ohjeiden mukaisesti E. J. Längmanin kunnallISRahastosta vuonna 1982 jaettujen apurahojen tilitykset.

Edellä mainittujen ohjeiden ja eduskunnan niihin joulukuun 11. päivänä 1970 vahvistaman muutoksen mukaan oli E. J. Längmanin kunnallISRahastosta kertomusvuonna jälleen suoritettava apurahojen jako; jaettava summa oli 512 224 markkaa. Tämän johdosta olivat ohjeiden mukaan Kuhmon, Suomussalmen, Kuusamon, Hyrynsalmen, Puolangan, Ristijärven, Sallan, Savukosken, Inarin, Utsjoen, Enontekiön, Pelkosniemen ja Posion kunnan sekä Kemijärven kaupungin hallitukset kukin yhdessä Suomen Punaisen Ristin paikallisten edustajien kanssa laatineet ehdotuksen kuntansa osalle tulevan apurahan käytöstä ja lähettäneet pankkivaltuusmiesten hyväksyttäviksi ehdotukset, joita sekä Oulun ja Lapin läänien maaherrat että Suomen Punaisen Ristin piirihallitukset olivat puoltaneet. Marraskuun 19. päivänä 1985 pitämässään kokouksessa pankkivaltuusmiehet hyväksyivät mainitut ehdotukset ja päättivät kehottaa johtokuntaa maksattamaan apurahat asianomaisille kunnille käytettäväksi ehdotettuihin tarkoituksiin.

E. J. Längmanin rahastojen siirtäminen eduskunnan ja Suomen Pankin hoidosta Suomen Kulttuurirahastolle

Eduskunta hyväksyi 24. päivänä toukokuuta 1985 valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n mukaisessa järjestyksessä lain E. J. Längmanin rahastojen siirtämisestä Suomen Kulttuurirahastolle (406/85). Laki tuli voimaan 1. päivänä kesäkuuta. Rahastojen varat, yhteensä noin 5 223 000 markkaa, luovutettiin Kulttuurirahastolle joulukuun 11. päivänä allekirjoitetulla luovutuskirjalla.

Laissa oikeutettiin Suomen Kulttuurirahasto luovuttamaan osa varoista edelleen käytettäväksi sosiaalisten ja terveydellisten olojen parantami-

seen Lapin ja Oulun lääneissä. Säätiön hallitus on päättänyt jakaa Längmanin kunnallISRahaston varat, yhteensä 1 600 000 markkaa, asukasluujen suhteessa niille 14:lle Lapin ja Oulun läänin kunnalle, jotka ovat olleet tuoton edunsaajina. Varat voidaan käyttää joko välittömästi tai rahastoidun pääoman tuottoina. Lisäksi säätiö antaa Rahasto nro 2:n varat, täydennettyinä 200 000 markaksi, Suomen Syöpäyhdistykselle.

Längmanin yrittäjärahaston varoilla perustetaan Suomen Kulttuurirahaston Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan rahastojen yhteyteen yrittäjärahastot I—III, joiden yhteinen pääoma on 1 460 000 markkaa. Siitä saa Lapin rahaston yrittäjärahasto puolet ja kumpikin Oulun läänin rahasto neljänneksen.

Suomen Kulttuurirahaston keskusrahaston yhteyteen perustetaan E. J. Längmanin rahasto, josta joka kolmas vuosi jaetaan stipendejä tieteen ja taiteen edistämiseen. Rahaston alkupääoma on runsaat kaksi miljoonaa markkaa.

Suomen itsenäisyyden jublavuoden 1967 rahasto (SITRA)

Pankkivaltuusmiehet ovat hyväksyneet SITRAn tilit vuodelta 1984 ja lähettäneet jäljennökset toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä eduskunnan pankkivaliokunnalle.

Sen johdosta, että SITRAn yliasiamies professori C E Carlson on ilmoittanut jäävänsä eläkkeelle heti eläkeiän saavutettuaan 1.3.1986, pankkivaltuusmiehet nimittivät tammikuun 8. päivänä 1985 pitämässään kokouksessa rahaston yliasiamieheksi johtokunnan esityksen mukaisesti Teknillisen Korkeakoulun teknillisen fysiikan professorin Ph.D. Jorma Tapio Routin 1.3.1986 lukien.

Korkojen alentamisia

Tammikuun 8. päivänä pidetyssä kokouksessa pankkivaltuusmiehille esiteltiin peruskoron alentamista koskeva johtokunnan kirjelmä, joka oli näin kuuluva:

”Suhdannous jatkui vuonna 1984 huomattavan tasapainoisena. Inflaatio hidastui ja vaihtotase vahvistui. Talouden tasapainottumista tuki se, että useimmat korot rahoitusmarkkinoilla olivat reaalisesti positiiviset, eräät tuntuvastikin. Päiväkorkoa alennettiin vuoden 1984 aikana as-

teittain vuoden alkukuukausien 17.5 prosentista 14.8 prosenttiin vuoden loppuun mennessä. Kun peruskorko oli koko vuoden 9 1/2 %, kapeni päiväkoron ja peruskoron välinen ero 8 prosenttiyksiköstä runsaaseen 5 prosenttiyksikköön, jota sitäkin on vielä pidettävä suurena.

Vuoden 1985 aikana arvioidaan talouden kasvun vähitellen hidastuvan. Tämä johtuu ennen kaikkea länsiviennin heikentyneistä näkyistä. Kuitenkin monilla tuotannon aloilla menekkinäkymät ovat varsinkin vuoden alkupuoliskolla suhteellisen hyvät ja kapasiteetin käyttöaste korkea. Inflaatiopaineet ovat verraten pienet lukuun ottamatta mahdollisia kysynnän aiheuttamia liukumia. Toistaiseksi onkin olemassa vaara, että kysyntää lisäävät toimenpiteet voimistavat inflaatiota, samalla kun ne kylläkin parantavat lähiajan kasvu- ja työllisyysnäkyymiä. Ottaen huomioon kansainvälisen inflaation alhaisen tason on Suomessakin inflaation vaimentamista edelleen pidettävä kilpailukyvyn kannalta talouspolitiikan keskeisenä tavoitteena.

Kun suhdannekäänne kuitenkin on ilmeisesti edessä, korkotason varovainen alentaminen näyttää perustellulta. Johtokunnan tarkoituksena on edelleen mahdollisuuksien mukaan alentaa päiväkorkoa, jotta vallinneen kaksikorkojärjestelmän ongelmat lievenisivät. Tämän lisäksi johtokunta esittää Suomen Pankin peruskoron alentamista 1.2.1985 lukien 1/2 prosenttiyksiköllä.

Pankkien edellytetään alentavan vanhojen lainojen ja tavanomaisten talletusten korkoja vastaavasti helmikuun alusta lukien. Pankkien ylin antolainauskorko, joka nyt on 14 %, alenee 13 1/2 prosenttiin.

Edellä sanotun mukaisesti johtokunta kunnioittavasti esittää, että Pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisivät, että

Suomen Pankin peruskorko alennetaan 9 1/2 prosentista 9 prosenttiin vuodessa ja kotimaista luottoa myönnettäessä veloitettavan koron rajat ovat peruskorko $\pm 2 1/2$ prosenttiyksikköä. Tämä päätös tulee voimaan 1. päivästä helmikuuta 1985.”

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen samassa kokouksessa.

Joulukuun 12. päivänä päivätyssä kirjelmässä johtokunta esitti jälleen peruskoron alentamista. Kirjelmä oli seuraavan sisältöinen:

”Taloudellinen kasvu on Suomessa hidastumassa viennin kehityksen heikentyessä. Kotimai-

sen kysynnän arvioidaan kuitenkin tukevan kokonaistuotannon kasvua. Harjoitetun talouspolitiikan myötävaikutuksella Suomen talouden tasapaino on säilynyt suhteellisen hyvänä. Mikäli ensi kevään tulatoratkaisut osaltaan tukevat inflaation vaimentamista, edellytykset tasapainoisen kehityksen jatkumiselle ovat olemassa.

Viimeksi kuluneiden puolentoista vuoden aikana on tuntuvasti lievennetty sitä kaksikorkoasetelmaa, joka syntyi suhdannenousun hillinnän ja inflaation vaimentamisen yhteydessä. Tällöin jouduttiin reaalisesti varsin alhaisen peruskoron tason vuoksi soveltamaan huomattavan korkeaa päiväkorkoa. Tällä hetkellä peruskoron ja päiväkoron ero on enää 3 prosenttiyksikköä. Päiväkoron merkittävä alentaminen ja korkoeron kaventaminen on ollut mahdollista ennen kaikkea siksi, että inflaation hidastuminen on nostanut peruskoron reaalista tasoa, vaikka peruskorkoa alennettiin helmikuun alusta 1985 puolella prosenttiyksikköllä.

Myönteinen inflaatioketähditys näyttää lähikuukausina edelleen todennäköiseltä. Inflaation hidastuminen perustuu kuitenkin pääasiassa siihen, että ulkomaankauppahinnat ovat dollarin arvon laskun myötä osaksi jopa alentuneet. Sen sijaan kotimaisten kustannusten kehitys on ollut jossain määrin odotettua voimakkaampaa. Myös Suomen kilpailijamaissa on inflaatio samanaikaisesti hidastunut ja suhteellisilla yksikkökustannuksilla mitattuna hintakilpailukyky on edelleen lievästi heikentymässä.

Korkotason alentamista puoltaa tässä tilanteessa ensinnäkin se, että näin vähennetään rahoituskustannuksia. Inflaation hidastuessa ja suhdannenäkymien heikentyessä on myös perusteltua tukea kotimaista kysyntää reaalikorkoja alentamalla.

Varovaisuuteen korkoja alennettaessa on kuitenkin syytä, koska nopea alentaminen saattaisi lisätä kysyntää siinä määrin, että inflaation hidastuminen vaarantuisi. On otettava huomioon, että pitkän ajan inflaatio-odotukset saattavat edelleen olla suuremmat kuin toteutunut inflaatio ja että korkojen vähennyskelpoisuus verotuksessa helpottaa olennaisesti korkorasitusta monessa tapauksessa.

Näillä perusteilla on päädytty esittämään peruskoron alentamista tässä vaiheessa puolella prosenttiyksikköllä. Jos inflaation vaimeneminen jatkuu, voidaan korkotasoa edelleen alentaa ensi vuoden aikana.

Pankkien edellytetään alentavan vanhojen lainojen korkoja vastaavasti vuoden 1986 alusta

lukien. Verovapaiden talletusten korkoja pankit voivat alentaa keskimäärin enintään 1/2 prosenttiyksikköllä.

Edellä sanotun mukaisesti johtokunta kunnioittavasti esittää, että Pankkivaltuusmiehet Suomen Pankin ohjesäännön 17 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla päättäisivät, että

Suomen Pankin peruskorko alennetaan 9 prosentista 8 1/2 prosenttiin vuodessa ja kotimaista luottoa myönnettäessä veloitettavan koron rajat ovat peruskorko ± 2 1/2 prosenttiyksikköä. Tämä päätös tulee voimaan 1. päivästä tammikuuta 1986."

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan joulukuun 13. päivänä.

Suomen Pankin eläkesäännön ja perhe-eläkesäännön muutoksia

Pankkivaltuusmiehille huhtikuun 18. päivänä lähettämässään kirjelmässä johtokunta totesi, että valtion eläkelakia on muutettu työttömyyseläketä koskevien säännösten osalta vastaamaan uuden työttömyysturvalain (602/84) sisältöä sekä jatkettu työttömyyseläkkeeseen oikeuttavaa 55 vuoden ikärajan vuoden 1985 loppuun. Kun Suomen Pankin eläkejärjestelmä noudattaa soveltuvin osin valtion eläkejärjestelmää, johtokunta esitti, että mainitut valtion eläkelain lähinnä tekniset muutokset tehdään myös Suomen Pankin eläkesääntöön.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan huhtikuun 23. päivänä.

Valtion eläkelakia muutettiin vuoden 1985 aikana myös mm. siten, että niissä tapauksissa, joissa edunsaajan palvelus on jo päättynyt, hänelle voidaan myöntää työkyvyttömyyseläke osaeläkkeenä, mikäli hän ei täytä eläkesäännöksissä olevia vähimmäisvaatimuksia täyden eläkkeen saamiseksi. Edelleen on valtion eläkelakiin ja valtion perhe-eläkelakiin sisällytetty säännökset korotuksen maksamisesta viivästyneelle eläkerälle eduskunnan ns. korkolain (633/82) käsitteilyn yhteydessä edellyttämällä tavalla. Marraskuun 11. päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä johtokunta selosti näitä ja eräitä muita valtion eläkelain muutoksia ja esitti, että vastaavat muutokset tehtäisiin myös Suomen Pankin eläkesääntöön ja perhe-eläkesääntöön.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen marraskuun 19. päivänä pitämässään kokouksessa.

Kiinteistön myynti ja kolmen kiinteistön osto

Tammikuun 7. päivänä lähettämässään kirjelmässä johtokunta ilmoitti, että pankkivaltuusmiesten vuonna 1983 antaman suostumuksen mukaisesti pankille on ostettu Rovaniemen kaupungista Valtakadun varrelta kaksi vierekkäistä tonttia, joille on tarkoitus rakentaa Rovaniemen konttorin uusi toimitalo. Pankin nykyistä toimitaloa kohtaan on eri tahoilla viime aikoina ilmennyt vilkasta mielenkiintoa, minkä vuoksi johtokunta katsoo, että ajankohta olisi sopiva vanhan kiinteistön myymiseen, siten että pankkitilat jäisivät Suomen Pankin hallintaan vielä tietyksi ajaksi. Tämän mukaisesti johtokunta esitti, että pankkivaltuusmiehet oikeuttaisivat johtokunnan myymään ko. kiinteistön kauppahinnasta, joka määräytyisi ostamisesta kiinnostuneiden kesken järjestettävän tarjouskilpailun perusteella, sekä muutoin johtokunnan sopiviksi katsomilla ehdoilla. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan tammikuun 8. päivänä. Järjestetyssä kilpailussa antoivat korkeimman tarjouksen, 18 050 000 markkaa, Postipankki ja Oy Arctia Ab yhteisesti perustettavan yhtiön lukuun. Kauppari allekirjoitettiin kesäkuun 20. päivänä.

Vantaan kaupungin Tuupakan alueelle vahvistettiin 9.1.1981 asemakaava, joka koskee myös siellä olevan Suomen Pankin setelipainon aluetta. Asemakaavan pohjalta 8.3.1982 hyväksyty setelipainoon liittyvä tonttijako ei täysin vastannut alueen maanomistussuhteita, sillä Suomen Pankki ei omistanut muodostettavaa tonttia kokonaisuudessaan. Tämän vuoksi jouduttiin 24.8.1984 vireille pantu tontinmittaustoimitus keskeyttämään. Vantaan kaupunki ilmoitti samalla edellyttävänsä, että Suomen Pankki hankkii omistukseensa ko. tontilla olevat ulkopuolisten omistamat alueet, jotta tontinmittaustoimitus voidaan saattaa loppuun.

Edellä tarkoitettut ulkopuoliset tahot olivat Vantaan kaupunki, joka omisti 3 722 m²:n suuruisen Stubbacka-nimiseen tilaan RNo 2⁷⁰ kuuluvan määrään tontin luoteisrajalla, sekä Helsingin kaupungista oleva rouva Sigrid Lehto, joka omisti tontin kaakkoiskulmalla olevan Sommarlund-nimisen tilan RNo 2⁶. Tilan pinta-ala oli noin 2 500 m² ja sillä sijaitti Lehdon vanhahko vapaa-ajan asunto.

Vantaan kaupunki oli ilmoittanut olevansa valmis myymään edellä mainitun määrään Suomen Pankille ja esitti kauppahinnaksi 223 000 markkaa eli 59,90 markkaa neliömetriltä, jota oli

pidettävä alueella vallitsevan hintatason mukaisena. Rouva Lehdon omistaman Sommarlundin tilan kauppahinnasta oli käyty useita neuvotteluja, mutta yhteisymmärrystä ei ollut syntynyt. Suomen Pankin tarjous oli 263 400 markkaa eli noin 105 markkaa neliömetriltä.

Pankkivaltuusmiehille elokuun 22. päivänä lähettämässään kirjelmässä johtokunta esitti, että pankkivaltuusmiehet oikeuttaisivat johtokunnan ostamaan Suomen Pankille edellä mainitun Vantaan kaupungin omistaman määrään kaupunkin esittämästä 223 000 markan kauppahinnasta sekä samoin ostamaan rouva Sigrid Lehdolta hänen omistamansa Sommarlundin tilan johtokunnan kohtuulliseksi harkitsemaan 263 400 markan kauppahintaan tai, ellei vapaaehtoisia kauppaa synny, hakemaan Uudenmaan läänin maanmittauskonttorilta rakennuslain 54 §:n ja eräiden muiden säännösten mukaista tontinosaan lunastusmenettelyä siinä yhteydessä määrättävine lunastuskorvauksineen.

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan elokuun 29. päivänä. Myös rouva Lehto hyväksyi Suomen Pankin ostotarjouksen Sommarlundin tilasta. Kumpaakin kiinteistöä koskevat kauppari allekirjoitettiin välittömästi.

Kirjelmässään elokuun 27. päivästä johtokunta totesi, että Suomen Pankki osti 25.5.1984 päivällä kaupparijalla Tervakoski Oy:ltä noin 48 000 m²:n suuruisen määrään Janakkalan kunnan Tervakosken kylässä olevasta Tervakoskinimisestä tilasta RNo 1¹⁰¹². Kaupan yhteydessä Tervakoski Oy pidätti itselleen omistusoikeuden pankin omistamalle alueelle jääneeseen noin 3 000 m²:n suuruiseen määrään, jolla sijaitsee 400 m² käsittävä asuinrakennus sekä erillinen autotalli ja varastorakennus. Janakkalan kunnan toimesta on Tervakosken alueelle laadittu asemakaavaehdotus, jossa ei kuitenkaan ole otettu huomioon eivätkä viranomaiset muistutuksesta huolimatta ole jälkeenpäinkään ottaneet huomioon edellä mainittua kiinteistökauppaa vaan ovat edellyttäneet, että Suomen Pankin omistama määrään ja sillä oleva 3 000 m²:n määrään saatetaan saman omistajan käsiin. Tervakoski Oy oli ilmoittanut olevansa valmis myymään ko. määrään Suomen Pankille 950 000 markan kauppahinnasta. Tämän johdosta johtokunta pyysi pankkivaltuusmiesten suostumusta määrään alan oston. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan elokuun 29. päivänä, ja kauppa tehtiin välittömästi sen jälkeen.

Rovaniemen konttorin toimitalon rakentaminen

Lokakuun 22. päivänä pitämässään kokouksessa pankkivaltuusmiehet päättivät, että Rovaniemen konttorin uusi toimitalo rakennetaan pankkivaltuusmiesten 14.12.1983 antaman suostumuksen perusteella Suomen Pankille 29.3.1983 ostetuille Rovaniemen kaupungin I kaupungin osan 20. korttelissa oleville tonteille nrot 5 ja 7 arkkitehti Pekka Ojosen luonnospiirustusten mukaisesti, sekä valtuuttivat johtokunnan ryhtymään kaikkiin rakentamisesta aiheutuviin toimenpiteisiin. Luvan uudisrakennuksen suunnittelun aloittamiseen pankkivaltuusmiehet olivat myöntäneet tammikuun 8. päivänä pitämässään kokouksessa.

Kirjelmää seuranneen selostuksen ja luonnospiirustusten mukaan rakennusmassat on jaettu kaksikerroksiseen varsinaiseen pankkirakennukseen, yksikerroksiseen sosiaalisipeen sekä kolmi-kerroksiseen asunto-, ruokala- ja sosiaalirakennukseen. Näiden yksinomaan pankin omaan käyttöön tarkoitettujen tilojen kokonaispinta-ala on 3 730 m² ja kokonaistilavuus 13 800 m³.

Osakeostaja ja -merkintöjä

Suomen Pankki oli pankkivaltuusmiesten suostumuksen mukaisesti ostanut 31.12.1984 Postipankilta sen omistamat Mortgage Bank of Finland Ltd:n osakkeet. Tämän jälkeen oli sanotun pankin osakkeita muiden kuin Suomen Pankin omistuksessa enää neljä kappaletta, joista kaksi Kansaneläkelaitoksella ja kaksi Tervakoski Oy:llä. Tammikuun 2. päivänä pankkivaltuusmiehille lähettämässään kirjelmässä johtokunta totesi, että olisi tarkoituksenmukaista, että pankki omistaisi myös kyseiset neljä osaketta, ja tämän mukaisesti esitti, että pankkivaltuusmiehet valtuuttaisivat johtokunnan ostamaan mainitut osakkeet sekä sopimaan niiden kauppahinnasta ja muista kaupan ehtoista. Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen kokouksessaan tammikuun 8. päivänä.

Helmikuun 5. päivänä johtokunta lähetti pankkivaltuusmiehille seuraavan sisältöisen kirjelmän:

”Suomen Pankilla on hallussaan Enso-Gutzeit Oy:n osakkeita 53 482 270 markan nimellisarvosta. Tämä vastaa 9,9 prosenttia koko osakepääomasta ja 1,7 prosenttia äänimäärästä. Osakkeiden arvo pörssikurssien 25.1.1985 mukaan lasketuna oli n. 70 milj. markkaa.

Suomen Pankki merkitsi tammikuussa 1982 osakeomistuksensa suhteessa Enso-Gutzeit Oy:n liikkeeseen laskemia vaihtovelkakirjoja yhteensä 13 370 500 markan arvosta. Laina-aika on kuusi vuotta ja korko 10 %. Vaihto osakkeisiin on mahdollista vuosittain. Lainaa merkittäessä lähettiin siitä, että sitä ei konvertoida osakepääomaksi.

Enso-Gutzeit Oy:llä on tarkoitus toteuttaa osakeanti 15.4.—31.5.1985. Ennen osakeannin alkamista vaihtovelkakirjalainan haltijalla olisi mahdollisuus konvertoida laina osakepääomaksi ylimääräisenä vaihtoaikana 18.2.—18.3.1985. Osakeanti toteutettaneen sekaemissiona, jossa viittä vanhaa osaketta vastaan voidaan merkitä kaksi uutta osaketta hintaan 5 markkaa osakkeelta. Osakkeiden nimellisarvo on 10 markkaa.

Mikäli Suomen Pankki konvertoisi vaihtovelkakirjalainan osakepääomaksi ja osallistuisi sen jälkeen koko omistusosuudellaan Enso-Gutzeit Oy:n osakepääoman korotukseen, merkitsisi se pankille 13 370 550 markan lisärahoituspanosta yhtiöön. Osakepääoman korotuksen jälkeen Suomen Pankki omistaisi Enso-Gutzeit Oy:n osakkeita 93 593 870 markan nimellisarvosta.

Enso-Gutzeit Oy:n osakepääomasta n. 50 % on valtion, n. 15 % kansaneläkelaitoksen ja n. 10 % Suomen Pankin hallussa. Loppu 25 % on hajautunut pienempien osakkeenomistajien kesken. Koska käytännössä vain viimeksi mainituilla osakkeilla käydään kauppaa Helsingin Arvopaperipörssissä, ovat Suomen Pankin mahdollisuudet operoida pörssissä Enso-Gutzeit Oy:tä koskevissa asioissa varsin rajoitetut.

Edellä mainitun perusteella johtokunta pankin ohjesäännön 12 §:n 2 momenttiin sekä 17 §:n 1 momentin 5 kohtaan viitaten esittää kunnioittavasti, että Pankkivaltuusmiehet

oikeuttaisivat johtokunnan
— konvertoimaan Suomen Pankin hallussa olevat 13 370 500 markan määräiset Enso-Gutzeit Oy:n vaihtovelkakirjat osakkeiksi sekä
— merkitsemään 2 674 110 kappaletta Enso-Gutzeit Oy:n uusia osakkeita hintaan 5 markkaa osakkeelta, yhteismäärältään 13 370 550 markkaa.”

Pankkivaltuusmiehet hyväksyivät johtokunnan esityksen helmikuun 6. päivänä pitämässään kokouksessa.

Johtokunta

Kertomusvuoden aikana johtokunnan kokouksissa ja tehtävänjaossa ei tapahtunut muutoksia.

Haarakonttorien valvojat

Pankin haarakonttorien valvojina ja heidän varamiehinä ovat vuonna 1986 pankkivaltuusmiesten päätöksen nojalla seuraavat henkilöt:

Joensuun konttori: valvojat toimitusjohtaja Mauri Heimo Kalervo Vänskä ja kansliapäällikkö, lääninneuvos, varatuomari Niilo Antero Koistinen sekä varamiehet hallintojohtaja, valtiotieteen kandidaatti Matti Ensio Juhani Halonen ja oikeusneuvosmies, varatuomari Onni Naakka;

Jyväskylän konttori: valvojat piirihohtaja Esa Mikael Riihimäki ja maanviljelysneuvos, agronomi Ingmar Gottfried Finskas sekä varamiehet kaupunginjohtaja Jaakko Kalevi Lovén ja lääninneuvos, varatuomari Eero Emil Herman Jauhainen;

Kotkan konttori: valvojat varatuomari Leif Gunnar Thuresson Häggblom ja pormestari, varatuomari Heikki Pajari sekä varamiehet verojohtaja, varatuomari Toivo Verner Rikkinen ja toimitusjohtaja, merkonomi Antero Anttila;

Kuopion konttori: valvojat lääninneuvos Toivo Kalevi Kopponen ja poliisimestari, varatuomari Erkki Juhani Vahronen sekä varamiehet hovioikeudenneuvos Esko Juhani Kilpeläinen ja johtaja, agronomi Pauli Uolevi Ilva;

Lahden konttori: valvojat entinen kaupallinen johtaja Toivo Voitto Kullervo Koponen ja aluejohtaja, valtiotieteen maisteri Olavi Vahter sekä varamiehet apulaiskaupunginsihteeri, oikeustieteen kandidaatti Juha Kaarlo Tapio Arvela ja poliisimestari, oikeustieteen kandidaatti Pekka Tapani Ojala;

Mikkelin konttori: valvojat rehtori Pauli Veli Vainio ja lääninneuvos Viljo Uolevi Lehtolainen sekä varamiehet oikeusneuvosmies Jorma Kalevi Pekonen ja markkinointijohtaja, merkonomi Erkki Heikki Nevasaari;

Oulun konttori: valvojat kaupungintaloustarkastaja, ekonomi Ville Kalevi Matturi ja toimitusjohtaja, konsuli Jorma Jalmar Sallamo sekä varamiehet poliisimestari, varatuomari Erkki Eino Haikola ja oikeusneuvosmies, oikeustieteen lisen-siaatti Lauri Jorma Tirinen;

Porin konttori: valvojat entinen toimitusjohtaja Eino Kivikoski ja apulaiskaupunginjohtaja, varatuomari Mikko Iisakki Sävelä sekä varamiehet

talusjohtaja, ekonomi Antti Kalervo Lipsanen ja verojohtaja, varatuomari Jorma Kalevi Saarivuo;

Rovaniemen konttori: valvojat lääninverojoh-taja, lainopin kandidaatti Erkki Emanuel Ollila ja kaupunginkamreeri, ekonomi Erkki Antero Vähälä sekä varamiehet konttoripäällikkö, ekonomi Seppo Olavi Söderlund ja piirirakennuspäällikkö, diplomi-insinööri Heikki Mikael Annanpalo;

Tampereen konttori: valvojat sairaalanjohtaja, hallinto-opin kandidaatti Eero Einar Lindfors ja tullijohtaja, valtiotieteen kandidaatti Veikko Armas Seppänen sekä varamiehet kunnallispor-mestari, varatuomari Pentti Järvelä ja toimitusjohtaja, ekonomi Matti Heikki Johannes Hokkanen;

Turun konttori: valvojat toimitusjohtaja, kaupunkineuvos, ekonomi Heikki Alarik Löytty-niemi ja professori Jaakko Ilmari Nousiainen sekä varamiehet kansliapäällikkö, varatuomari Paavo Aarne Sakari Heinonen ja toimitusjohtaja Teuvo Toivo Tapio Lehtinen;

Vaasan konttori: valvojat lääninneuvos Henrik Matias Palomäki ja toimitusjohtaja, lainopin kandidaatti, diplomiekonomi Hans-Erich Slotte sekä varamiehet kauppatieteiden tohtori Kauko Kalervo Mikkonen ja apulaiskaupunginjohtaja, diplomi-insinööri Seppo Sanaksenaho.

Pankkivaltuusmiehet

Pankkivaltuusmiehinä toimivat vuonna 1985 eduskunnan valitsijamiesten sanottuun tehtävään valitsemat seuraavat henkilöt:

Liikanen, Erkki, valtiotieteen kandidaatti,
Jaatinen, Matti, maaherra,
Maijala, Matti, toimitusjohtaja,
Saarinen, Aarne, SKDL:n entinen varapuheenjohtaja,
Työläjärvi, Pirkko, maaherra,
Miettinen, Mauri, metsänhoitaja,
Vennamo, Veikko, lakitieteen lisensiaatti,
Jokela, Mikko, varatuomari,
Helminen, Olli, johtaja.

Näistä kolme ensin mainittua muodostivat suppeamman valtuuston.

Puheenjohtajana toimi koko vuoden pankkivaltuusmies Jaatinen ja varapuheenjohtajana pankkivaltuusmies Liikanen.

Tilintarkastajat

Pankin tilintarkastajiksi vuoden 1985 tilejä tarkastamaan eduskunnan valitsijamiehet valitsivat seuraavat henkilöt:

Muurman, Peter, yhteiskuntatieteiden maisteri, hänen varamiehensä *Aaltonen, Markus*, taloustieteiden maisteri;

Vesterinen, Matti, taloudenhoitaja, hänen varamiehensä *Aitamurto, Aarno*, varatuomari;

Mäki-Hakola, Pentti, diplomi-insinööri, hänen varamiehensä *Järvenpää, Heikki*, valtiotieteen maisteri;

Mattila, Kalevi, kaupunkitarkastaja, hänen varamiehensä *Kokko, Heikki*, kunnallisneuvos;

Malm, Håkan, agrologi, hänen varamiehensä *Kettunen, Pentti*, merkantti.

Helsingissä 18. päivänä maaliskuuta 1986

MATTI JAATINEN

**Erkki Liikanen
Aarne Saarinen
Mauri Miettinen
Mikko Jokela**

**Matti Maijala
Pirkko Työläjärvi
Veikko Vennamo
Olli Helminen**

Eino Helenius

